

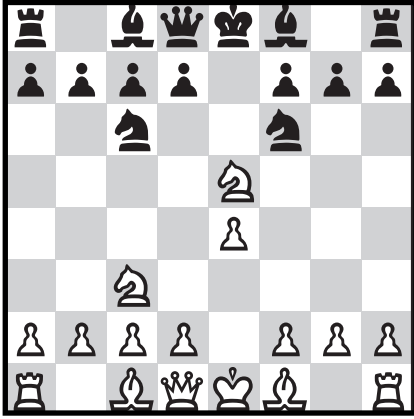
Satranç Köşesi

Eşref Eşkinat*
eskinat@boun.edu.tr

AÇILIŞTA AT FEDASI

Pek çoğumuz satrancı sadece analitik yönü için değil, gambitler, fedalar ve sürprizlerle dolu oyunları için severiz. Bu yüzden tam doğru olmasa da, fedaların olduğu oyunlar daha çok ilgi çeker, bu tarzda oynayan oyuncular daha çok severler. Bu tür oyunlar oynamak isterseniz işte uygun bir açılış:

1. e4 e5 2. Af3 Ac6 3. Ac3 Af6 4. Axe5. Literatürde "Müller-Schulze Gambiti" diye anılan bu açılış boş yere at feda eder gibi gözükse de, (özellikle hızlı oyunlarda) fedayı kabul eden siyah çoğunlukla başatması zor bir hücumla karşı karşıya kalıyor. Son yıllarda Internet üzerinde sık oynanan bu gambitle ilgili birkaç oyun veriyoruz:

evbad (WGM) - agro (FM), ICC, yld. 3', 1999

1. e4 e5	2. Af3 Ac6	3. Ac3 Af6
4. Axe5 Axe5	5. d4 Ag6	6. e5 Ag8
7. Fc4 d6	8. Vf3 Fe6	9. Vxb7 dxe5
10. Fb5+ Şe7	11. dxe5 Axe5	12. O-O Af6
13. Fg5 h6	14. Fh4 Kb8	15. Vxa7 Vc8
16. Kfe1 Ag6	17. Vc5+ Şd8	18. Kad1+ Fd6
19. Kxd6+ cxd6	20. Vxd6+ Fd7	21. Ad5 Vb7
22. Axf6 gxf6	23. Fxf6+ Şc8	24. Vc5+ Vc7
25. Fxd7+ Şxd7	26. Vf5+ Şc6	27. Ke3 Khe8
28. Kc3+ Şb6	29. Fd4+ Şa6	30. Vd3+ Şa5
31. Ka3+ Şb4	32. Vb3 mat	

Brause - Ctoth (IM), ICC yıldırım 5', 1998

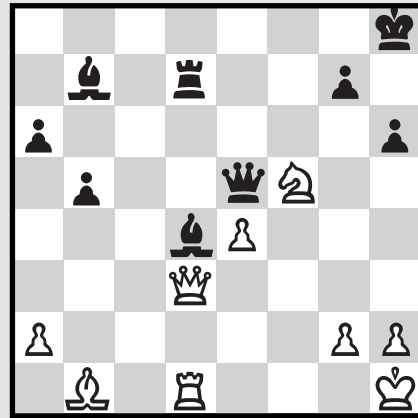
1. e4 e5	2. Af3 Ac6	3. Ac3 Af6
4. Axe5 Axe5	5. d4 Ag6	6. e5 Ag8
7. Fc4 d5	8. Fxd5 c6	9. Fb3 Fe6
10. O-O Fxb3	11. axb3 f5	12. Vd3 A6e7
13. Fg5 g6	14. d5 cxd5	15. Kfe1 h6
16. Ff6 Kh7	17. Ab5 Fg7	18. Vc3 Şf8
19. Ac7 1-0.		

Brause - Dorobanov (FM), ICC yıldırım, 1997

1. e4 e5	2. Af3 Ac6	3. Ac3 Af6
4. Axe5 Axe5	5. d4 Ac6	6. d5 Ab8
7. e5 Ag8	8. d6 cxd6	9. exd6 Fxd6
10. Fxd6 Ve7+	11. Vxe7+ Axe7	12. Ab5 Aa6
13. Ad6+ Şf8	14. Fd2 Ac7	15. Fc4 Ae6
16. O-O h5	17. Kad1 h4	18. Fb4 Kh5
19. Fxe6 dxe6	20. Af5 1-0.	

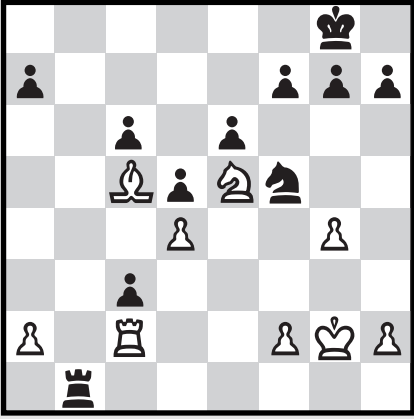
KAZANILMIŞ POZİSYONDA TERKETMEK

Satrançta yapılabilecek en büyük hata herhalde kazanılmış bir pozisyonda durumu umutsuz sanıp terketmektir. İşte bu durumun yaşadığı birkaç ilginç örnek:

Von Popiel - Marco Monte Carlo 1902
d4'deki fili kurtaramayacağını sanan siyah terketti. Oysa Fg1 hamlesi hemen kazanırdı.

* Boğaziçi Üniversitesi Makine Mühendisliği öğretim üyesi.

Meyrinck - Eilinger 1936

Siyah 1... Ae3+ 2.fxe3 Kb2 kombinasyonunu oynayınca beyaz terketti. Oysa 3.Kf2 c2 4.Fa3 c1V 5.Kxb2 ile veziri kazanabilirdi.

Jonasson - Angantysson İzlanda 1984

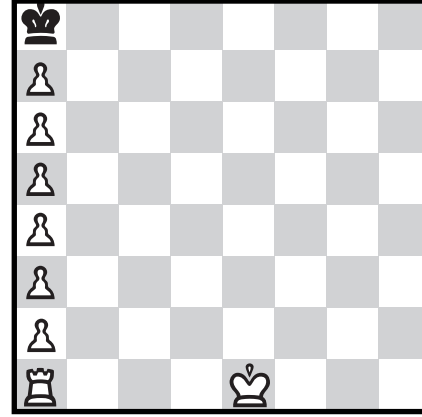
Bu pozisyonda siyah 26...e2 hamlesini oynadı. 27.fxe7 Bd4+ den sonra çare görmeyen beyaz terketti. Bu oyun pek çok satranç köşesinde parlak bir kazanç olarak yayımlandı. Ta ki Observer gazetesine "beyaz 28. Ae3 oynasa ne olurdu?" diye soran bir okur mektubu gelene kadar.

BİR POZİSYONDA ÜÇ PROBLEM

W. Shinkman, 1887

Beyaz sekiz hamlede mat yapar.

Bu ünlü problemin iki değişik çözümü var. Problemin yaratıcısı sadece bir çözüm öngörmüş ama daha sonra bir çözüm daha bulunmuş. Nisbeten kolay olan bu çözümleri bulduktan sonra bu pozisyondan türetilen bir diğer problemle de uğraşabilirsiniz. Bu problem şöyle: Dikkat ederse, yukarıdaki pozisyona gerçek bir oyun sonun-

da ulaşılmış olabilir. Beyaz piyonlar a-hattına 15 siyah taşı olarak dizilmişler. İstenen, birinci hamleden başlayarak en az hamlede bu pozisyona ulaşan hamleleri belirlemek. İlginizi çekerse bu problem gelecek sayıya kadar sizi uğraştırabilir. Eğer 40'tan az hamlede bu pozisyona ulaşabilirseniz çok başarılı sayılırsınız. Bulunan en az hamle (şimdilik) 34. ♠

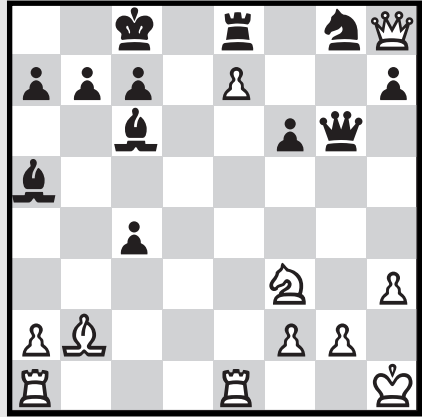
RATİNG FARKININ FARKI

Aralarında 400'den fazla rating farkı olan iki kişi oynayınca düşük ratinglinin pek şansı olmuyor. İşte örnek :

Cobb, J (2318) - Adams, M (2745)

4NCL/Div1/SWD-WG1Rd01-West
Bromwich (1.1), 23.11.2002

1. e4 e5	2. Af3 Ac6	3. d4 exd4
4. Fc4 Fc5	5. O-O d6	6. c3 dxc3
7. Vb3 Vd7	8. Ke1 Aa5	9. Vxc3 Axc4
10. Vxg7 f6	11. Vxh8 Vf7	12. b3 Fg4
13. bxc4 F_f3	14. Ad2 Fg4	15. Ab3 Fb6
16. Fb2 O-O-O	17. h3 Fd7	18. c5 dxc5
19. e5 c4	20. Ad4 Vg6	21. e6 Fa4
22. Af3 Fc6	23. e7 Ke8	24. Şh1 Fa5

25. Ke3 (Kde1 daha uzun dayanırdı) c3 0-1.